

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumerățiune nouă „Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1887, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiunii postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Martie 1887, să-și înnoiască abonamentul, pentrucă altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei foaiei de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 26 Martiu, 1887.

Curioasă coincidență!

În casa deputaților din Austria fostul ministru de culte, domnul Leo Thun, în o vorbire ținută la 28 Martiu, atacă dualismul ca pre o instituțiune provisorie și îi numără dizele, — și tot atunci în casa deputaților de la noi bêtrenul Csanády, fără nici un scrupul, cinstece Viena și Austria Germaniei, unde după a sa părere, i-ar fi locul, și proclamă regatul Poloniei sub sceptrul Măiestății Sale regelui împărat Francisc Iosif I, ca regat unit cu Ungaria prin uniune personală.

Di Csanády nu pentru prima dată s'a folosit de espedorațiunii de soiul acestora, pentru cari el, de ar fi fost român ori civa arșinător altei nați onalități, ar fi fost trimis la locul seu, dar fiind el ungar neoaș a fost deșteptat din iluziunile sale prin o simplă admoniare din partea președintelui camerei.

Să ne ocupăm însă puțin de enuncciamentul dlui Leo Thun.

Leo Thun este cunoscut românilor și în special noi românii ortodocși am avut multe necasuri cu el. Fostul episcop al Transilvaniei, mai târziu metropolitul Andreiu baron de Șaguna nu odată a avut de lucru cu acest încăpșinat bărbat de stat de pre timpul crâncenului absolutism.

Crescut în Austria — catolic din tălpi până în crescet, contele Leo Thun urmăria cu o rară diligență cursul desvoltărilor din biserica română din Transilvania și în ori ce sinod românesc basat pe canoanele bisericești ortodoxe, el vedea tot atâta monștrii, cari l' spăriau, de aceea era de tot îndărătnic în rezoluțiunile sale și numai peste capul lui se putea esopera câte ceva pentru biserica și și aceasta numai prin istețimea și buna chipzuire a metropolitului Șaguna și pe basa legăturilor sale cu bărbați frunțași de atunci. Dar ca să revenim la obiect — trebuie să constatăm, că dl contele Leo Thun nu prea se bucură de simpatii la noi la români, și așa nici enuncciamentele sale nu au la noi valoarea, cum ar avea ale altui bărbat cu trecut.

Ce ne pune pe noi pe gânduri sunt semnele, ce se arată în lăuntruul monarhiei, semne, care nu sună a lucru bun.

În Viena oamenii nu sunt împecați cu forma de guvernare, la noi partidul independent nici că ar avea mai mare bucurie ca și când ne-am desface de Austria, lucruri aceste, cari trebuie să-și aibă isvorul lor undeva și acela este și rămâne a se căuta în nemulțumirea generală, ce domnesce la noi între toate popoarele. Nu sunt mulțumiți dincolo nemții, căci și-au perdut egemonia preste celelalte popoare, — tot așa de îndreptățite ca și ei de a trăi și a se desvolta liber — și nemulțumirea lor o dau pe față, proclamând unitatea monarhiei și legile marțiale.

Dacă nemții nu sunt mulțumiți o mai înțelegem, dar nu ne intră în cap cauza nemulțumirii maghiarilor, când ați toate merg pe voia lor, când ei sunt singurii obladuitori ai statului și când naționalitățile, vorbit cu dl ministru președinte Tisza, sunt trântite la pârte, și când ele nici în parlament, nici în municipii nici în comună, nici în școală nu se mai pot mișca libere neinflunțate și necontrolate și de cei chemați și de cei nechemăți. De tot straniu ni se întâșoază lucrurile, când nici cei cu țiga în gură nu sunt împecați, ca să tăcem de cei intercați de tot, fără nici un drag de motiv acceptabil.

Noi nu împărțăm vederile dlui contele Leo Thun, nu ne identificăm cu enuncciamentul seu din 28 Martiu, ne am pus din capul locului pe terenul legal, provăduț în articolul de lege XII din anul 1867, suntem dinastiei din colibă până în palat, ținem morțiș la prosperarea statului, încât aceasta e condiționată dela toți cetățenii, voim să ne cultivăm din mijloacele proprii, jertfim cât putem, numai ca să fim în rînd cu ceilalți cetățeni și nu înțelegem, că pentru ce tocmai noi trebuie să fim ținta, în care lovesc toți

scriberii, începînd dela dl Czenkalji dela „Brassó”, până la perciunații de tot neamul.

Ne-am împecat cu situațiunea creată și ne vedem curat numai de trebile noastre și așa cum suntem, modești în pretensiunile noastre, totuși formăm un spin în ochii celor dela putere, pentrucă nu suntem dispuși a ne lăsa limba și legea strămoșască, ci ținem morțiș la ele, ca la cele mai scumpe odoruri ereditate.

Ne doare, când contele Leo Thun, oftează după crâncenul absolutism și ne înforăm a și engeta la catastrofe, cari ar putea mâna apa pe moara contelui Thun și conșilor sei, dar am voi ca sub sistemul actual să ni se facă viața mai cu tînă și instituțiunile noastre bisericești să nu suferă ați toamai, cum au suferit pe timpul contelui Thun, cu atâta mai vîrtos, cu cât ele sunt garantate prin legi pozitive și sancționate de prea bunul nostru monarch. Tăria Ungariei este și remene în mulțumirea tuturor popoarelor și rîu, de tot rîu fac cei ce ne sunt dispuși a o recunoasce aceasta.

Noi românii puțin cerem, dar ceace cerem, nu voim să fie de cerșit, ci cerere justă în interesul statului de a avea cetățeni luminați și valoroși în timpuri grele. Cu maghiarisarea forțată, cu persecutările de tot soiul leme s'ar putea întempla, ca vederile de altmintrea destul de urgiste ale contelui Leo Thun să prindă rădăcini și la românii și atunci nu ar fi bine nici de ei, dar nici de statul ungar, ai cărni cetățeni loiali suntem.

Revista politică.

Negoțierile convențiunii vamale între monarhia noastră și România până acum n'au avut rezultatul dorit, ba scirile ultime ne pun în perspectivă, că relațiunile încep din nou a se încorda. „Neue Freue Presse” espune, că delegații români au cerut ca înainte de toate în conferențe confidențiale să-și espună principiile punctelor lor de plecare. Ei în locul prim au accentuat convenția veterinară, dar au pretins astfel de concessiuni, cari ar involucra modificarea legilor veterinare austriace și ar trebuși să facă vitelor române favoruri, cari nu le au nici chiar vitele indigene. După deslușirile date de delegații austriaci, deși formal delegații români nu și-au revocat propozițiunile, se poate spera, că greutățile, ce au esizat în acest punct sunt încată delaturate.

Delegații români au cetit apoi un lung șir de articole, pentru cari ei nu vreau să se lege, și altele pentru cari sunt aplicați a face concessiuni.

Față de aceste espunerii din partea delegațiilor români, punctul de plecare al delegațiilor austro-un-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoria.

(Urmare.)

13) Tot în obiectul regulărei respective reducerii sărbătorilor a urmat o patentă împărătească din 30 Ianuarie 1787 sub Nro. 9040, pe care îl reproducem după originalul românesc tipărit, ce s'a aflat la biserica din Sebeșul de jos.

La Num. 9040. 1804.

„Iosif al doilea cu mila lui Dumneșeu ales al romanilor, împărat purerea August, craiul apostolicesc al Germanii, Ungarii, Bohemii, Dalmațiilor, Croații, și Slavonii, archipovățuitorul Austrii; Iproci.

„Cinstiților și de bun Neam, iproci! De vream ce binele supușilor noștri celor credinșoși pravoslavnici de legea grecească poșteasec dela noi, ca în rîndul împușinării sărbătorilor aceeași împărătească și pârintească purtare de grijă să avem cătră dînșii, carea și cătră cei ne-uniți o am arătat, și voaue crăescului nostru gubernium prin preafaltul în 7 „Ile August anul 1786, sub numărul 8861 dat „rescriptum al nostru cunoscută a vi-o face ne-am „milostiviti, și pentru aceastași pricină și pentru ca

„încăt e cu puțință, întru toată aceiași rînduială „să se fie între uniți și între ne-uniți, foarte de lipsă „este, ca sărbătorile, care noi pentru biserica ne-unită „a răsăritului le-am aședat acelea, și pravoslavnicii „cei de legea grecească să le fie: (afară de aceea ce „pentru fiște care neam de osebi sau fost dat, „adecă: a s. Sava archiepiscopul a s. sfințitul Con- „standin și Elena, și a s. Paraschevei.) Drept aceea „spre plinirea acestora milostiveaște rînduim, ca de „acum înainte, și numiții pravoslavnici de legea gre- „cească numai acelea sărbători să le fie, care aici „urmează, adecă:

„În luna lui Ianuarie:

„1. În ziua a 1. Tăcarea împrejur a Domnului „nostru Isus Christos.

„2. În ziua a 6. Botezul Domnului nostru Isus „Christos.

„3. În ziua a 30. Trei sfinți archierei: Vasilie, „Grigorie, și Ioan Zlatoust.

„În luna lui Fevruarie.

„4. În ziua a 2. Stretenia, adecă: Întimpinarea „Domnului nostru Isus Christos.

„În luna lui Martie.

„5. În ziua a 25. Bunavestire a Născătoarei „de Dumneșeu.

„În luna lui Aprilie.

„6. În ziua a 23. Sfântul Mucenic Georgie.

„În luna lui Iunie.

„7. În ziua a 24. Nașterea sântului Ioan Bo- „tezătoriuul.

„8. În ziua a 29. S. S. și întru tot laudații „Apostoli Petru și Pavel.

„În luna lui Iulie.

„9. În ziua a 20. Sfântul Proroc Iie.

„În luna lui August.

„10. În ziua a 6. Schimbarea la față a Domnului „nostru Isus Christos.

„11. În ziua a 15. Adormirea preasfintei Nă- „scătoarei de Dumneșeu.

„12. În ziua a 29. Tărea Capului s. Ioan Bo- „tezătoriuul.

„În luna lui Septemvrie.

„13. În ziua a 8. Nașterea preasfintei Născă- „toarei de Dumneșeu.

„14. În ziua a 14. Înălțarea sfintei Cruci.

„În luna lui Octomvrie.

„15. În ziua a 26. Sfântul marele Mucenic „Dimitrie.

„În luna lui Noemvrie.

„16. În ziua a 8. Soborul sfinților Îngeri Mihail „și Gavriil.

gari, dice tot „Neue freie Presse“ e clar, pentru că dacă i-se făc României concesunile cerute, Austro-Ungaria trebuie să ceară atunci pentru articolele ei principale, acele vămuri, cari corespund intereselor sale de esport. Așadar dela poziția, ce o vor lua delegații români față de aceste articole va atârna, dacă se va realiza sau nu convenția.

Simpatia poporului bulgar față de principele Battemberg, cu cât se amână mai mult alegerea principelui, cu atât cresc mai tare, a șis di Stoiloff în Viena, și într'adevăr despre aceasta avem o ecclatantă dovadă prin faptul, că din incidentul onomasticeii fostului principe bulgar, capitala Bulgariei a serbat aceasta și în forma cea mai solemnă, dar fără de a face demonstrații, ear principelui i-s'a gratulat la Darmstadt prin mai multe sute de depeși din toate părțile țerei și din partea tuturor claselor populației bulgare.

Părechea regală română.

În întoarcerea spre București dela sărbătorile ce, ocaziunea aniversării de 90 de ani a bătăliei împărat al Germaniei, regele și regina României s'a abătut pe la Viena, și 2 zile au fost oaspeții monarhului nostru.

Visita aceasta a domnitorilor României s'a comentat în multe variațiuni. Unii susțineau, că România a intrat și ea în alianța dintre Austro-Ungaria și Germania, și drept răsplătă i-s'a garantat neutralitatea în fața încercărilor din peninsula balcanică. Alții făceau diferite combinații, pe cari le legau de neînțelegerile dintre monarhia noastră și România din incidentul erupției războiului vama, și credeau a descoperi în această vizită o vedită apropiere între aceste două țări, chemate a trăi în pace în cele economice.

De această părere se vedă cuprinse și cercurile politice din Viena.

Diarul guvernamental din Viena și totodată cel mai autorizat organ al partidei militare și am putea dice al curții „Fremdenblatt“ în numărul 88 dela 30 Martiu a. c. la locul prim publică următorul articol:

Cu deosebită simpatie salută populațiunea din Viena soseirea părechi princiere, căreia statul vecin român îi datorește puternica sa dezvoltare, o eră a înfloririi și a bunei stări. Înainte cu câteva decenii încă un stat vasal otoman, pe care împărecheri interne și slăbiciune, pasiuni de partidă și războiul intern îl împedecau în dezvoltarea sa culturală, și-l țineau în circumstanțe semi-asiatică, România unită sub regimul lui Carol de Hohenzollern ajunge în contactul cel mai intim cu statele europene, și cu viața culturală europeană, și-a scuturat legăturile din urmă, și s'a ridicat la o stare independentă și stimată. Când regele Carol, împodobit cu toate virtuțile de regent, și-a pus pe cap coroana de principie al României, era conștiu de importanta chemare, care l'asteptă; era conștiu de mărirea operii organizatorice, ce-l aștepta, și nu s'a retras în fața greutăților. Istoria statului moldavo-valahic în anii din urmă înainte de urcarea pe tron a principelui de Hohenzollern, nu era tocmai îmbărbătătoare pentru noul domnitor și în drumul din Germania spre București nu erau singuracele cuvinte de sinceră compătimire, cu cari era întâmpinat. Principele Carol își inaugură guvernarea cu seriozitate și energie; mâna lui cea puternică a stîrpi vechile abuzuri, și această puternică mână nu și-a greșit mâna impresiune asupra țerei, care avea trebuință înainte de toate de consolidare internă, armonie na-

țională și de autoritatea unui domnitoriu cu cunoscută importantă calități sufletesci, a unui domnitoriu, care scie, unde merge. Față cu poporul seu, principele a pășit cu inimă nobilă, deschisă; ochii lui au cuprins lipsele și dorințele națiunii; năsuințele lui n'au cunoscut alt scop, decât reînvierea acestei vechi vițe române la o completă viață politică și națională. Și când spiritual timpului și împregiurările au pus României arma în mână pentru eluptarea libertății, faptele eroice ale armatei române reformate, au dat dovezi, despre binecuvântarea ajunsă în țeară cu principele german. Soldații principatului, pentru cari lumea militară odinioară conserva nu mai un suris de batjocură, s'au arătat asemenea iscusitelor trupe, lângă cari și contra cărora a luptat; ei ne-au revocat în mînt originea romană, la care cu atata mândrie națională se provoacă românul; vitejia lor și esceleanta organizațiune, care o a dat Carol I armatei sale, au justificat totala deslipire a României de cătră raportul de suzeranitate față cu Poarta, ea a justificat în consecința mai departe regatul român recunoscut de Europa.

Cumcă această jună țeară s'a întărit înăuntru și în afară, cumcă ea prin o politică înțeleaptă și plină cu tact, prin neobosită dezvoltare culturală în faptă a ajuns a fi un stat cu influență și de importanță, aceasta este meritul primului ei rege. Deodată cu ridicarea țerei sale la un stat cu influență, care cuprânesc în orient, regele Carol a creat și o nouă prețioasă garanție pentru pacea orientală. Din partea noastră trebuie să urmărim cu adevărată bucurie și cu simpatie conlucrare înflorirea unui stat, care în cultivarea păcii orientale, în năsuința noastră de a deslega pe cale pacinică toate cestiunile, legate cu ea, ne stă atât de aproape. Deși prin ruperea legăturilor de convenție economică, referințele economice ale monarhiei noastre față cu statul român vecin în aceste momente sunt turburate, noi totuși dăm expresie speranții noastre întemeiate, că va succede în cele din urmă a ajunge la o înțelegere, care se corăspundă intereselor de ambele părți, și adevăratelor dorințe ale ambelor națiuni. Prezența deodată în capitală și residența a părechi regale române și a plenipotențiarilor regali pentru consultările asupra convenției comerciale nouă în direcțiunea aceasta ni se prezentează ca o norocoasă coincidență, ca o favorabilă proceire, că va succede opera înțelegerii celei atât de necesare și atât de simfite.

Bucuria și adevăratele simpatii, cu care populațiunea din Viena și din Austro-Ungaria salută prezența regelui României pe pământul imperiului, aceste le aduce și nobilii principese, care împarte tronul lui Carol, și este încoronată cu laurii artei poetice, care luminează femeilor țerei sale prin virtuți, și prin nobilele sale însușiri ale sufletului și ale inimii. Adănc e legată „Carmen Sylva“, regina poetă, adănc e legată ea și cu poporul român cu firul poeziei. Ea, principesa germană, s'a lăsat cu toată iubirea la poporul seu, i-a studiat sufletul lui, și a eshauriat lumea romantică a poveștilor din popor. Unele mărgăritare ale poeziei dau dovezi despre adăncă privire, ce ea a făcut în sufletul poporului, cu câte un nobil și dulce cuvânt a contribuit ea la marea operă a educațiunii, reînvierei unei națiuni bogat talentate, și eliberate de jugul sufletesc, care sute de ani a apăsat asupra lui.

Poporul român cu însuflețire privește la regina Sa, care nu denegă scutul seu puternic dela nici o operă a umanității sau a educațiunii poporului, care de mult nu mai e străină în țeară, și care ca poet cu succes a contribuit, ca poporul român în Europa se câștigate amici și stimători. Un farmec romantic, unic în felul seu, are această doamnă; ea deveni o legătură puternică între tron și popor, totodată și un vorbăreț mijlocitoriu sufletesc între acest popor și între națiunea germană. Visita în Viena a unei părechi regale dotate cu așa rare virtuți pentru noi este o îmbucură-

toare dovadă, garanție a întimelor raporturi dintre înalta noastră casă domnitoare și juna dinastie română, între monarhie și statul vecin român; dela viitoriu așteptăm, ca aceste raporturi în interesul reciproc să se desvolte tot mai intim.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român“.

București, 24 Martiu, 1887. Domnule Redactor!

Este cunoscut de mult propaganda catolică în România. De câtva timp aceasta a început a lua dimensiuni din ce în ce mai mari sub prelatul Iosif Palma. Nu erau de ajuns pastorele „arhiepiscopului arhiepiscopului de București“, nu erau de ajuns congregațiunile religioase — favoritate prin tăcerea prelaților noștri, — ci a trebuit ca să-și inaugureze cariera de răspânditor al învățăturilor catolice și părintele Dumitru Radu — român, de nascere din Ardeal, — compromițându-ne și pe noi transilvănenii, câți ne am căutat scut aci în România.

Deși guvernul român permite toate aceste însușiri catolice, totuși opinia publică nu voesc să scie de angajamentele luate de capii colectivității guvernante. Românii de aici au ținut totdeauna mult la religia lor și dacă au tolerat propaganda catolică, aceasta a fost numai din motivul, că nu puteau să-și manifeste sentimentele în biserici străine, ci acceptau numai ocaziunea favorabilă. Ocaziunea s'a ivit în săptămâna trecută.

Părintele Radu, amăgit de succesele sale, avu oarbă cutezanță ca în numele sciinței să profaneze chiar și tribuna Ateneului, aruncând mărul de ceartă între români.

Cu câte-va zile mai înainte și anunțase sfinția sa conferința despre „Inteligența“ Cu nerăbdare accepta publicul seara de 15 Martie.

Era la 8 oare, când între strigăte și fluierături fu invitat „Popa“ în sala.

Din toate părțile l'incungurară tinerii cu deosebite, strigându-i „Sus Popo!“ „Jos Popo!“

Sgomotul devenia din ce în ce mai asurzitor. Câți-va tineri mai îndrăzneți stinseră lămpile, alții începură a cânta valsul pe un pian horogit, ce se afla din întâmplare acolo, ear alții se împingeau asupra smeritului părinte, insultându-l în față.

„La Băratie, la Ciooplea! resuna sala.

Lucrul ar fi ajuns de sigur mai departe, dacă n'ar fi sosit la timp d. Esarcu, președintele Ateneului.

Dl Esarcu, cu zimbetul pe buze, făcu apert la indulgența publicului, ca să nu violeze libertatea tribunei Ateneului român.

„Liberă pentru români, nu pentru catolici, nu pentru renegați.“

În fine se sui pe tribuna sfinția sa între strigătele și șuerăturile cele mai asurzitoare.

„Trăiască România“ fu începutul discursului d-sale. „Jos Iesuitule“ era refrenul.

Cu toate acestea avu curajul — ca să nu me servesc de altă expresiune — să îndruga câteva cuvinte despre unirea gintei latine.

Publicul își perdu răbdarea și dănsul ca un adevărat martir tot esita a se depărta de pe tribună.

Mai mulți tineri, ce erau în jurul tribunei se urcară alături de martirul nostru pe tribună, rugând publicul, ca să-și facă la urmă aprecierile. Totul fu în zadar; dovada cea mai isbitoare, că românii își

„17. În ziua a 21. Întrarea în Biserică a preasfințitei Născătoare de Dumneșu.

„În luna lui Decembrie.

„18. În ziua a 6. Cel dintru Sfinți Părintele nostru Nicolae.

„19. În ziua a 25. Nascerea Domnului nostru Isus Christos.

„20. În ziua a 26. Soborul preasfințitei Născătoare de Dumneșu.

„21. În ziua 27. Sfântul întâiul Mucenic, și Archidiacon Stefan.

„Lângă acestea:

„22. Vinerea mare din săptămâna Patimilor.

„23. A doua zi de Păși.

„24. A treia zi de Păși.

„25. Înălțarea Domnului nostru Isus Christos.

„26. A doua zi de Rusalii.

„Dintru care chiar se înțeleg, cumcă sărbătorile, care aici nu sunt însemnate, trebuie să se socotească a fi dezlegate și scădute.

„Înșe după rânduală, carea prin înaltul rescript al nostru din 7 August o am arătat, și acum poruncim, ca sărbătorile și ceale legate, și ceale dezlegate, totdeauna cu împărătescul nostru Nume preșfințit (în Biserică) să le vestească norodului. Și această preainaltă noastră rânduală tuturor judecătorilor, și deregătorilor locurilor să li se facă în știre,

„dându-li-se înainte, cumcă bună grije să aibă, ca sărbătorile, care pentru pravoslavnicii cei de legea grecească le-am întărit, și le-am aședat a se ține să se vestească a fi legate: eară cealelate să se vestească dezlegate întru acesta chip, cum întru cele dezlegate fără de împedecare fieste-carele se-și poată lucra lucrurile sale. Eară de cumva undeva această preainaltă noastră Poruncă nu s'ar ține, atuncea Episcopilor locurilor, sau de va fi lipsă și deregătorilor celor mai mari să se facă înștiințare.

„Așjiderea și aceasta poruncim, ca preoții cei pravoslavnicii de legea grecească să nu se îndestuleze numai cât cu gura au vestit norodului sărbătorile cele dezlegate, ci și ei însuși întru acele zile lucrând la câmp, și la alte trebi, să dea pildă bună: așjiderea mai marii locurilor prin seamne, din afară, precum sunt slobozirea tîrgurilor întru aceste zile, deschiderea boltelor, și oprirea jocurilor (unde numai în sărbători se pazia acestea) să se sîrguiască deplin a arăta, cumcă aceste Sărbători sunt dezlegate.

„Așjiderea vor putea și pravoslavnicii de legea grecească de aci înainte a ține sărbătorile sfințite, lor întru a cărora cînste ar fi vr'o biserică sfințită (adecă hramul). Eară nădăjdum, cum de aci înainte, și Archiereii cei pravoslavnicii de legea grecească nu vor sfinți vre-o biserică, nici vor alege hramul întru cînstea vre-unui Sfânt ca acela

„a căruia sărbătoare au sau deslegat, sau nici odată n'au fost legată. Drept aceea pentru mai mare încredințare, și Episcopii cei pravoslavnicii de legea grecească, datori vor fi în sfârșitul fieste-căruia an a trimite voaue catastihul bisericilor, care preste an le-au sfințit.

„Această împărătească a noastră rânduală voaue crăescului nostru guvernium cu o poruncă ca aceasta vi se face în scire, ca spre plinirea ei toate ceale ce sînt de lipsă despre toate părțile se rânduiți și așa să aședăți lucrul, ca împuținarea sărbătorilor la unii, și la ne-unii tot întru aceeași vreme, să se înceapă. Dat în Viena 30 Ianuarie, 1787.

Iosif m. p.

Karol Gróf Pálfi m. p.

Alexandru Pastori m. p.

* Dnei Herminei Popovici Desean, președintă interimală a Reuniunii femeilor române din Arad și provința i-s'a adresat o epistolă deschisă, în care o mulțime de femei române esprimându și dorința a se înscrie ca membre ale reuniunii, o roagă să ia dispozițiuni spre acest scop și să concheme adunarea generală constituantă.

manifestau sentimentele nu față de subiectul conferinței, ci față de demnitatea părintelui Radu.

Grație intervenției d-lui Esarcu, care suindu-se pe tribună putu trage atenția publicului asupra D sale până ce sfinția sa, s'a făcut nevădută.

Așa dar dl D. Radu și-a îndeplinit misiunea în România. Românii bucureșteni nu l'au silit să ia geamantanul în mână și să-l facă să treacă munții, după cum se exprima mai în lunile trecute dl senator Mărzescu, ci-l scot din țară prin desaprobarea generală.

E de regretat însă, că asemenea scandal s'a întâmplat tocmai la Ateneu.*) G. P.

Casina română din Orăștie.

Orăștie, în 24 Martiu.

Un motor puternic pentru promovarea culturii naționale, a spiritului de solidaritate și a buneii înțelegerii între inteligenții români este fără îndoială instituția casinelor sau a societăților de lectură. Românii au înțeles de mult acest adevăr și aceasta se vede din împrejurarea, că mai în fie-care oraș, unde se află inteligența română, s'au înființat asemenea centre de convenie socială, sau casine — numai cât cele mai multe au avut și au încă o viață mai mult efemeră, fiindcă le au lipsit și le lipesc condițiile principale de existență: baza materială și spriginul moral unanim al inteligenții române.

Și în Orăștie au existat casine în dierite timpuri, însă până acum nici una nu a putut avea durată mai lungă; după un început cu veltă sgomotoasă casinele de până acum au încetat în paguba evidentă a numărului element român inteligent din oraș și din cerc.

După aștepta încercări zădărnice, făcute în anii de mai înainte inteligența română din Orăștie a luat înainte de aceasta cu doi ani inițiativa pentru a înființa o societate de lectură sau casină pe fundamente solide și durabile — și într'adevăr, că casina înființată deodată cu institutul de credit și economii „Ardeleana” — s'a așezat pe astfel de temelii, încât putem considera existența ei pe deplin asigurată și garantată.

Un moment de mare însemnătate a contribuit în zilele trecute pentru a asigura casinei viitorul. În ședința adunării generale ținută la 27 Martiu n. dl Dr. I. Mihai aduse la cunoștința adunării generale, că direcțiunea institutului de credit și economii „Ardeleana” a abdis de remunerarea de 400 fl., votată de adunarea generală a acționarilor, în favorul casinei, respective donează casinei aceasta sumă, tot asemenea donează și directorul executiv al „Ardeleanei” dl Dr. I. Mihai remunerațiunea sa de 200 fl. și în sfârșit dl Comptabil Aurel Popovici Barcian a dăruit remunerațiunea sa de 100 fl. earăși casinei române — va se dăcă s'ina a primit un ajutor de 700 fl. v. a. din ca generositatea direcțiunii „Ardeleana.”

Acest act de spontană și rară generositate, dovedit din partea dlor membrii ai direcțiunii „Ardeleanei,” a fost întâmpinat cu frenetice aplause din partea membrilor casinei, cari au fost surprinși într'un mod foarte plăcut de această faptă într'adevăr generoasă.

Comitetul casinei nu va întârția a aduce pe calea publicității noastre naționale expresiunea de mulțumită și recunoștință generoșilor donatori și a împlini astfel dorința adunării generale a casinei.

Prin acest ajutor, respective dar, s'a pus un fundament solid la viitorul casinei, a cărei înființare a fost întâmpinată la început cu mult pesimism. Prognosticele cele slabe, ce s'au făcut societății noastre de lectură sunt astăzi pe deplin desavuate — și viitorul ei este asigurat.

Aceasta garanță a casinei este un titlu de neprețioasă recunoștință pentru acei ce au ostenit la înființarea ei!

Printre obiectele discutate în adunarea generală dela 27 Martiu n. — resp dintre conclusele aduse în această adunare amintim, că s'a primit unanim raționamentul de pe anul trecut, de asemenea s'a luat la cunoștință inventariul despre averea casinei, — s'a decis prenumărarea jurnalului „Luminătorii” pe lângă celelalte jurnale naționale.

Cu privire la donațiunea de 700 fl. s'a decis unanim ca 300 fl. să se întreținze pentru cumpărarea de cărți pe seama bibliotecii, ear restul de 400 fl. rē se depună spre frnticare.

Urmând alegerea comitetului pe timpul de un an s'au ales: Sam. Pop, pres., Laur. Bercian, vicepres., Aurel Popovici Barcian cassariu, Dr. Ioan Mihai, bi-

*) Dăm loc acestei corespondențe nu pentru că ne ar face plăcere ca să înregistrăm unul și același fapt de două ori, ci pentru ca publicul nostru să se convingă, că nu numai jurnalistica desaproabă rolul păr. Radu de misiionar al catolicismului în România, dar ca să vadă on public, că chiar și în inimile cele mai neprocurate aceasta propagandă provoacă o adevărată indignare. Red.

bliotecariu și notariu, N. Popovici, I. Mihai, G. Avram membri ordinari; Dum. Iosif, Dr. Stefan Erdélyi și I. Lazaroiu jun. membrii suplenți.

E de relevant, că dl Dr. I. Mihai din zel și devotament cătră progresul casinei a luat asupra sa postul de bibliotecar, pentru a pune fundamentul unei biblioteci raționale și corespunzătoare.

Pentru comunerea unei liste despre cărțile de procurat pe seama bibliotecii s'au ales o comisiune de 5 membrii în persoanele: dlor Dr. I. Mihai, Dr. St. Erdélyi, Al. Nemeșiu, I. Mihai și G. Joandrea.

Cu aceste agende memorabila adunare a casinei dela 27 Martiu n. s'a terminat, lăsând în inimile tuturor celor de față urme adânci de amintiri plăcute.

Fie ca exemplul inteligenței române din Orăștie să afle imitatori și în alte părți locuite de români în interesul progresului nostru național și cultural!

X

O interpelare.

Dela inactivarea statutului nostru organic — în deosebi dela organizarea sinoadelor noastre — abstrăgând dela faptul constituțiilor urmate din trei în trei ani — nu-mi aduc aminte să se fi ținut vre un *sinod protopresbiterial* în tractul Orăștiei.

Prețimea noastră din acest tract a sulevat adeseori în conveniri și conversațiuni private necesitatea de a se țină — și anume cât se poate mai des — sinoade protopresbiterale, a căror folos e necontestabil — dar afacerea n'a ajuns până acum într'un stadiu de firmă hotărâre. Agende de pertractat ar fi destule, mai ales acolo, unde nu se țin asemenea sinoade de deci de ani — lipescese numai o inițiativă energetică din partea dlii ppresbiter, care stă în fruntea protopresbiteratului de aproape 50 de ani.

Drept aceea, considerând, că interesele protopresbiteratului Orăștiei reclamă imperativ ținerea de sinoade ppresbiterale — și considerând, că membrii sinodului protopresb. nu au numai destinațiunea de a se suplini pe calea alegerii din trei în trei ani, ci mai au și datorința de a lucra ceva pentru promovarea intereselor tractului protopresb. — imi iau voia a adresa dlii prot. Nic. Popovici o modestă întrebare:

Are dl ppresbiter de cuget a convoca sinodul ppresbiterial și a deștepta această însemnată reprezentanță tractuală din somnul letargic, ce a cuprins-o chiar din ziua primei constituiri?!

Încât pentru pretinsa lipsă de agende — sunt gata a sta la dispozițiune cu un program complet de obiecte — numai se pot avea până sunt în viață fericea de a vedé întrunindu-se sinodul protopresb. al tractului Orăștiei, barem odată în fie-care an.

Un preot ortodox din ppresbiteratul Orăștiei.

Varietăți.

† (Cas de moarte.) Cu regret auzim, că protopresbiterul tractului Mediașului

Dionisiu Chendi,

după un morb de câteva oare în 26 Martie a. c. st. v. a încetat din viață. Inmormântarea îi va fi mâne, Duminecă, la 3 oare după ameași, în comuna Șaroș, aproape de Elisabetopol.

* (Sciri personale dela Curte.) Maj. Sa împărăteasa Elisabeta se află de câte-va zile la băile din Mehadia, pentru a-și restaura sănătatea. În călătoria spre acest loc renumit de cură, a făcut Maiestatea Sa pe vapor o mică excursiune pe Dunăre înjos atingând malul României la Vercerova și al Sârbiei la Cladova. Un batalion de vânători din armata română a făcut Maiestatei Sale onorurile cuvenite la Vercerova cu musica militară, ear vaporul, ce era în trecere, a răspuns din ordinul Maiestatei Sale cu prezentarea flamurei. Maiestatea Sa află multă plăcere în locurile romantice dela băile Mehadii.

Maj. Sa împăratul, după cum scrie „Daily Chronicle” are de cuget, ca cu ocasiunea jubileului reginei Victoria din Anglia, să meargă în persoană la „Londra”. Acesta este aplecat a o face și din acel motiv, că monarhul nostru este singurul suveran din Europa, care n'a fost încă în Anglia și doresc tare a cunoaște aceasta țeară precum și Scoția Singura împrejurare, ce l'ar putea eventual reținé dela aceasta călătorie e, că acesteii visite i s'ar da poate însemnătate politică. — Principele de coroană Rudolf va călători earăși la Abazia, pentru a și cerceta soția, carea se află acolo pentru a și căuta de sănătate. —

* (Producțiunea pé fluer.) Dl Iacob Nagy și-a ținut producțiunea pe fluer Marți seara cu un

succes foarte măfătoriu. Cu deosebire și a arătat măiestria de artist dl Nagy la executarea punctelor din program: „Un tablou din valea Hategului în Transilvania” și „Nagyszerű egyveleg” ambele compuse de concertantul. Public a fost de tot puțin, deși merita dl Nagy cu mult mai călduroasă spriginire.

* (Ministrul de honvedé) a recercat pe ministrul comun de răsoiu, ca având în vedere grelele rapoarte ale honvedémei, să denumească ca instructori la cursul de ofțeri pentru gloate, ofțeri din armata comună. Ministrul comun i-a răspuns, că ofțerii dela armata comună sunt prea mult ocupați cu deosebire chiar în lunile de vară; dar tofusi va lua dispoziție ca să se însinue de bună voie unii ofțeri, cari vor să fie instructori, dar totodată să-și împlinească și serviciul lor la trupă.

* (Binecuvântarea ceriului.) Dnule Redactor! În 23 Martie o femeie de aici a născut 3 copii, dintre cari 2 sunt feciori și 1 fată. Copii toți trei sunt sănătoși și bine desvoltați. Nenorocirea e, că aceasta îmbelșugată binecuvântare cerească s'a revărsat asupra unei femei din clasa cea mai miseră a poporului, încât și până acum abia s'a susținut de pe o și pe alta cu lucrul mânilor sale, și astfel acum e amenințată subsțința atât a ei, cât și a acestor 3 ființe micuțe; pentru aceea me ved îndemnat a apela la marinositatea on. public și a l ruga în numele acestei sêrmene mame ai veni într'ajutoriu prin oferte marimonioase, pentru cari oferte răsplata cerească va fi insuțită. *)

Dăncu-mare, 25 Martiu, 1887.

Chiril Teacoi, paroch gr. or.

* O sêrbătoare pompoasă va avea loc în Iași. La 23 Aprilie se va sfinți metropolia din Iași. Cu aceasta ocasiune Iașii vor saluta sêrbătorește pe înalții suverani ai României precum și pe I. P. S. S. metropolitul primat încunjurat de cler înalt și de multe alte persoane distine.

* (Adunarea generală a institutului de credit și economii „Victoria” din Arad) după cum scrie „Biserica și Scoala” s'a ținut sub presiul dlii Georgiu Dogariu, fiind de față 46 acționari, cari reprezentau 447 de acțiuni. S'au resolvit toate obiectele puse la ordinea zilei, și anume: s'a dechiarat institutul de constituit, s'a votat proiectul de statute; s'a luat la cunoștință raportul fondatorilor despre alegerea și constituirea direcțiunii în sensul prospectului emis; s'a ales comitetul de supraveghiare, și s'a dat absolutorii fondatorilor pentru gessiunea de până acum. — Președinte al adunării generale s'a ales dl Georgiu Dogariu Direcțiunea institutului este compusă în următoriu mod: președinte: dl Dimitriu Bonciu vicepreședinte: dl David Nicoară, director executiv: dl Dr. Nicolau Oncu, membrii: dnii: Gregoriu Venter, Mircea V. Stănescu, Aureliu Suci, Stefan Antonescu, Mihai Velicui, Costa Obernezeu, Dr. Georgiu Vuia, și Dr. Ciacian. — În comitetul de supraveghiare s'au ales: președinte: dl Dr. Atanasiu Șandor, membrii dnii: Ioan Beleşiu, Vasiliu Mangra, Georgiu Lazar, și Antoniu Caracioni. — Proiectul de statute se va substerne în curând tribunalului competent pentru aprobare.

* (Propteaua cultur-egyletului curat maghiar va fi cultur-egyletul jidano-maghiar) În Budapesta peste 400 de universitari pereințați au ținut o adunare, în care s'a luat următoriu proiect de rezoluție: Considerând, că e de lipsă și folositoriu ca jidănimia maghiară se dovedească în mod strălucit entusiasmul ei cu privire la cultura maghiară, jidănimia jidăne studiosă dela universitățile surori, declară, că e timpul a inițtia o mișcare în jidănimie cu scop de-a înființa un „cultur egylet” jidănesc Ca lucrurile să se aducă cât mai în grabă în îndeplinire s'au și însărcinat 50 de membri cu diferite lucrări. — Ce-ai mai ride la vreme de nevoe să-i tragă pe maghiari pe sfoar!

*) Ofertele marimonioase se primesc și din partea noastră, cuitându-se pe calea publicității, și se vor administra imediat la destinațiunea lor. Red.

Să nu lipsească din nici o familie. Eisenstadt (Ungaria). Respectab. Dle! La răspunderea prețuitei Dtale epistole îți fac cunoscut, că înființa pilurilor de Svitza, ce mi le-ai trimis, au fost în mod deosebit aprefiate nu numai de mine, ci și de acele persoane, cari la sfatul meu și le-au procurat. Pilurile s'au arătat lecuitoare cu deosebire la înecături, cărcii, stringere de stomach, rea mișuire, fiemgă din gură și a organului de respirațiune, apoi dureri de cap, amețeli, hemoroide etc. Eu, după întrebunțarea celor 6 schatule sunt de tot restaurat, me află în pozițiune de a recomanda acest preparat pentru ori cine, care suferă de aceleași dureri, după cum cu drept merit. Cu toată stima al Dtale Iosif Hacke, faur de curte ces. reg. în pensiune. Pilurile de Svitza ale apotecariului R. Brandt costă o schatule 70 cr. în farmacie. Se atrage atențiunea asupra crucei albe în pământ roșu pe lângă iscalitura R. Brandt.

Loterie

Mercuri în 6 Aprilie 1887.

Brünn: 10 38 26 1 27

Nr. 827 [1574] 1-3

Publicare de concurs.

Postul de notariu cercual al comunelor împreunate Săcel, Aciliu și Magu cu reședința în Săcel, devenind vacant, pentru ocuparea aceluia se descrie concurs.

Cei ce doresc a câștiga acest post, care este împreună cu salariu anual de 500 fl. și cu tasele statorite în tarif pentru lucrări private, sunt provocați a înainta cererile lor instruite conform dispozițiilor articolului de lege I din anul 1883 la subscrisul până în finea lunii Maiu a. c.

Săliște, în 3 Aprilie, 1887.

Pretorul suprem:

Liviu de Lemény.

Nr. 496 [1572] 2-3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III Ocna Inferioară, cu venit anual de 400 fl. 31 cr. se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Reflectanții se și prezenteze petițiile în termenul indicat la subsemnatul, dela carele pot lua informații detaiate privitoare la venitul parohial. Sibiu, 8/20 Martiu, 1887.

În conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Simion Popescu, protopresbiter.

Nr. 269 [1573] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă beștrănușul paroh Ioan Hociotă în parohia de clasa III Slimnic (cu venit preste tot de 401 fl. 15 cr.) se descrie prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Jumătate din venitele suscitate.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a și asterne petițiunile concursuale instruite conform prescrierilor din vigoare la sub-semnatul în termenul susarțat.

Sibiu, 26 Ianuaru, 1887.

În conțelegere cu comitetul parohial din Slimnic.

Simion Popescu, protopresbiter.

Nr. 540/1887 civ. [1571] 3-3

Publicațiune.

Din partea tribunalului regesc din Elisabetopol prin aceasta se aduce la cunoștință publică, că pentru admisibilitatea proporționării dreptului de crismărit din **Făcet** (Oláh-Bukkös) resp. statorirea cheii de proporționare se pune și de pertractare **19 Aprilie a. c. 10 oare a. m.** ce se va fi în Făcet la cancelaria comună, la care se invită toți interesații în cauză cu aceea observare, că fostilor proprietari li s'a demunit de curator ad actum advocatul Ottó Rozgonyi din Elisabetopol.

Din sedința tribunalului regesc din Elisabetopol, ținută la 21 Februaru, 1887.

Ludovic Nagy, pres.

V. Jakab, notar.

Închiriere.

În Șeica-mare (Nagy-Selyk) se află de închiriat pe **3 s'au 6 ani**, eventual de vândut pe veci o **casă din material solid în mijlocul pieței cu 3 odai, o culina și o boltă, spre piață și pivniță sub toate casele, precum și un grajd pentru 12 vite.**

Informații mai de aproape se pot primi dela proprietariul **Mozes Kappel** în Caltwasser (Hidegviz), posta ultimă Nagy-Selyk. [1575] 1-3

Ca se putem avea totdeauna

Legume

proaspete, fine, gustoase și hrăniltoare
trebuie ca să le scim cultiva. —
Îndrumare dă cartea „Despre legume,” unica în limba română, carea se capătă franco dela **Nicolau Avram** din Totvaradia (Totvárad), trimițându-i-se **60 cr.** cu asemnata. [1567] 3-3

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANA.”

A XVIII-a adunare generală ordinară

va avea loc **Duminică în 24 Aprilie c. n. a. c. la 3 oare după prânz** în casa proprie a institutului (strada Cismădiei Nr. 5.)

Obiecte de pertractare sunt:

1. Darea de seamă despre afacerile anului 1886.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Intregirea consiliului administrativ.
4. Propuneri incurse.
5. Sortiri de obligațiuni ale fondului de întemeiere.

Sibiu, în 18 Martie, 1887.

[1574] 2-2

Consiliul administrativ.

Mihaile Manchen,

varsătoriu de campane

(Clopote)

în sul sucitoriu

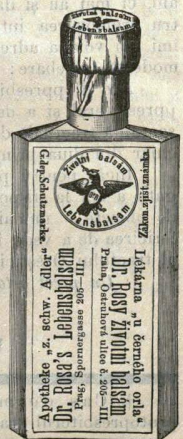
(Schässburg-Segesvár)

Nr. 163

în Sighișoara

piața de sus

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lifestra și repara clopote de toată mărimea cu coroa de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [153] 3 10

Pentru de a depărta falsitatea

face pe toți băgători de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literale „DR. R.” în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marcea, se astupă. Sticlele sunt învâlate în anușurile de întrebunțare. Pachetarea se face în carton vînet, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Drului Rosa”

din farmacia „la vulturul negru” a lui **B. Fragner, Prag Nr. 205—III**, și e în limba germană, boemă, maghiară și franceză, ear muchile sunt provețute cu chipurile legale ale marcelor.

Ori-ce preparat lipsit **bater numai în parte** de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: Balsamul de viață al Drului Rosa în principialul depot al fabricantului **B. Fragner,**

apotecă la Vulturul negru, în Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate
Sibiu: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluș: Iohann Wulfer, apotecar, Nicolau Székly, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kogler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.

Toate apotecele din Austria, au în deposit acest balsam de viață.

Tot acolo se află:

Alifia de casă universală din Praga.

Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

Acasta se întrebunțează cu succes sigur la inflamația, oprirea lăptelui și împietrirea piepturilor unghior; la înțărarea copililor; la abscese, umflături sanquulare, boșene prozoase, la umflături reumatice, la inflamații eroice la gleznele picioarelor, la scurtele, la a undrea picioarelor și ochinri (bătărituri), la mâni crapeate, la umflături provinate din împunsătura insectelor, la răni purulente, rar, aprinderea periosului etc.

Toate inflamațiunile, petriificațiunile și umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăgând atențiunea, că acest mijloc de cură se imitează adesea ori și în diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alifia de casă din Praga după adevărul original nu e a singur o produse și că se află umplută în doze galbene de metal, care pe capace are depusă marcea aceasta pe lângă aceea încă scris cu negru „Alifia de casă universală” în limba germană și boemă. — Dosele se învâlate în hartie roză, care arată întrebunțarea (în 9 limbi) și e prevăzută în carton vînet pe care afară de marcă se află pe partea de deasupra imprimat Alifia de casă universală din Praga etc. în limba germană și boemă.

De cumva P. T. cumpărătorii va afla altă impachietare a doselor de căt, care e descrisă, preparatul se se privească de fals și se se retrimită.

Balsam de auș.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficace pentru vindecarea aușului green și dobândirea aușului perdut de tot.

O sticluță 1 fl. v. a.

[1528] 5-20